

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalitieteiden laitos	
Tekijä-Författare-Author Raatikainen, Henna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title "Yksittäistapaus" : Järki ja pahuuden ulkoistaminen henkirikoksia koskevassa julkisessa keskustelussa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Viestintä			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu -työ	Aika-Datum-Month and year 2010-02-15	Sivumäärä-Sidantal- Number of pages 98	
Tiivistelmä-Referat-Abstract <p>Pro gradu -työ käsittelee pahuuden sijoittumista modernia yhteiskuntaa koskevaan keskusteluun ja teoretisointiin. Työn taustalla on ajatus siitä, että kaikki yksilöt kykenevät, vuorovaikutuksessa yhteiskunnan rakenteiden kanssa, pahuuteen ja väkivaltaan. Moderni yhteiskunta on rakennettu pahuuden ehkäisemiselle esimerkiksi lisääntyvän valvonnan avulla, mutta moderni tiede ja historiankirjoitus uskovat ihmisen hyvyyteen ja kykyyn toimia rationaalisesti.</p> <p>Moderni yhteiskunta käsitetään rationalismin logiikalla toimivaksi yhteiskuntamalliksi, jossa yksilön vastuu on suuri, ja jossa moraalilla on usein verrannollinen lain noudattamiseen. Yksilö on redusoitu operationalisoitavaksi yksiköksi. Tarkoituksena on pohtia, missä määrin tällainen teknistäminen unohtaa inhimillisyyden, johon katsotaan kuuluvaksi irrationaalinen ja toisinaan myös rationaalinen pahuus. Johtoajatus on, että pahuus on pyyhitty pois modernin yhteiskunnan terminologiasta.</p> <p>Työ on teoreettinen: modernin yhteiskunnan syntyä kuvaillaan yhteiskuntasopimusteoreetikkojen kuten Thomas Hobbesin ja John Locken pohdintojen avulla. Immanuel Kantin käsitys pahuudesta ja lain noudattamisesta velvollisuutena, sekä toisaalta Michel Foucault'n järjettömyyden historia antavat lisänäkökulmaa moderniteetin luonteeseen. Pahuus on voitu sijoittaa yksilöihin (kuten Kant), mutta myös modernin yhteiskunnan rakenteisiin. Hannah Arendtin käsitystä banaalista, yhteiskunnan rakenteista juontuvasta pahuudesta käsitellään kattavasti.</p> <p>Sosiologian ongelmaa pahuuden edessä lähestytään Émile Durkheimin "pyhän sosiologian" avulla, jossa Tiina Arppen aihetta koskevalla väitöskirjalla (2000) on suuri rooli. Friedrich Nietzschen kriittistä näkemystä synn ja vaikutuksen logiikasta sovelletaan sekä moderniteettiin että journalismiin, joka henkirikosuutisissaan väistämättä etsii tapahtumille syitä. Järki (reason) merkitseekin perustelujen esittämistä ja syiden etsintää. Työn eräs kysymys on se, miten esimerkiksi joukkosurmia selittäviksi valituilla syillä käyttää poliittista valtaa ja toisaalta paeta vastuuta. Julkinen keskustelu ja journalismi rakentavat maailmaa tietyllä tavalla ja vaikuttavat yksilöiden yhteiskunnalliseen käsitteellistämiseen (social imaginaries, Charles Taylor), eli rakenteisiin, jotka määrittävät ajattelua.</p> <p>Pahuutta pohditaan teorian lisäksi myös käytännön julkisessa keskustelussa, jossa esiintyy useita pahuuden diskursseja; ainakin luonnontieteellinen, rakenteellinen sekä häiriön diskurssi. Journalismissa henkirikoskehitykset ovat tabloidisaation myötä muuttuneet. Työssä kysytään, esimerkkiuutisten avulla, miten pahuudesta puhutaan moderniin yhteiskuntaan syntyneessä ja siitä raportoivassa journalismissa. Paha teko on journalismissa aina poikkeus, vaikka tiedämme, että murhia ja surmia tapahtuu jatkuvasti.</p> <p>Edellä teoretisoitua sovelletaan Leena Mäkipään ja Tuomo Mörän (2009) huomioihin pahuutta koskevien iltapäivälehti uutisten muutoksesta 1980-luvulta tähän päivään. Postmodernismin ja tunnejournalismin mahdollisuuksia pahuutta käsittelevissä jutuissa avataan ja sidotaan Jürgen Habermasin vallan vahtimisen ideaaliin. Lisäksi pohditaan, miksi pahuutta on niin vaikea sijoittaa meihin ja meidän yhteisöömme. Miksi yhteiskunnallinen itsetutkiskelu on niin hankalaa, että pahuus on tarpeen ulkoistaa? Pahojen tekojen syyksi asetetaan esimerkiksi "toiset", lainsäädäntö, aseet tai internet – ei koskaan meitä itseämme.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords pahuus järki			

moderni yhteiskunta
journalismi
tabloidisaatio

Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information